

OPINIE SEPARATĂ

formulată de către Inga Furtună, Eduard Varzar - membri ai Consiliului Superior al Procurorilor și Angela Motuzoc, Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor față de hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-36/2023 din 02.03.2023 (art.74 alin.(1) lit.d) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură)

Prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-36/2023 din 02.03.2023, cu votul majorității membrilor prezenți la ședință, s-a decis „*A înceta concursul demarat pentru funcția de procuror-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale*”, soluție care, în opinia noastră, nu se aliniază literei și spiritului normelor care reglementează situația juridică dedusă analizei.

Având în vedere această viziune, nu susținem hotărârea vizată a Consiliului Superior al Procurorilor și, fiind în dezacord cu poziția majorității, care a votat pentru adoptarea acesteia, formulăm prezenta opinie separată, în vederea expunerii raționamentelor de care ne-am condus.

Pentru concretizare notăm că noi am semnat hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-36/2023 din 02.03.2023, însă acest fapt nu reprezintă acordul nostru cu soluția adoptată de majoritatea membrilor prezenți în ședință, ci rezultă din obligația stabilită prin prevederile art.77 alin.(7) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, potrivit căroră „*Hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor sînt motivate, sînt semnate de toți membrii prezenți în ședință și se publică, în termen de 10 zile lucrătoare de la data emiterii, pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor. Hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor sînt semnate olograf sau, după caz, prin aplicarea semnăturii electronice.*”, circumstanță care ne-a determinat ca, alături de semnătură, să facem consemnarea despre formularea opiniei separate.

Astfel, potrivit mențiunilor din partea motivatoare a hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-36/2023 din 02.03.2023, această soluție se bazează pe oportunitatea „încetării procedurii administrative, măsura în cauză fiind motivată de necesitatea consolidării încrederii societății în Procuratură, în calitatea sa de valoare constituțională [§63-67 din Hotărârea Curții Constituționale din 4 din 22.04.2013]”, nefiind, însă, consemnată analiza tuturor condițiilor procedurale aferente acestui exercițiu instituțional.

În sensul motivării soluției adoptate, s-a menționat că „*După inițierea concursului, au existat mai multe sesizări prin care s-au reclamat fapte care ar fi în măsură să afecteze încrederea în Procuratură, în general și, în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, în mod special. Din concurs s-au retras candidați, iar din comisia de concurs toți membrii au renunțat de a face parte din comisie. Mai multe circumstanțe legate de organizarea concursului au fost intens mediatizate.*

Drept urmare, este imperioasă înlăturarea oricăror dubii care planează asupra aparențelor de obiectivitate și imparțialitate, aparent compromise cu ocazia sesizărilor formulate, dar și a discuțiilor din societate, referitoare la acuzațiile reciproce dintre unii candidați la concurs și unii membri ai comisiei de concurs. Or, până la rezolvarea suspensiunilor în cadrul unor proceduri corespunzătoare, procedura de concurs nu poate fi derulată, întrucât este afectată grav toată credibilitatea procesului, aspect inadmisibil

în contextul particular al selectării titularului funcției de șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale. Respectiv, va fi necesar eventual derularea unui nou concurs, cu noi membri pentru comisia de concurs și cu un nou termen de aplicare a dosarelor de către candidați pentru a asigura mai larg procesul participativ, fapt ce va conferi procesului de organizare a concursului mai multă transparență, credibilitate și implicare a mai multor membri candidați pentru comisia de concurs, cât și de mai mulți candidați pentru concurs nemijlocit.”

Totuși, după cum subliniem în prezenta opinie separată, toate aceste afirmații au un puternic profil declarativ și nu au un corespondent factologic, care să reflecte realități concrete și nemijlocite și, de asemenea, să susțină natura juridică certă a soluției pe care au ales-o în acest caz majoritatea din Consiliul Superior al Procurorilor.

Astfel, în cadrul examinării, nu au fost prezentate, explicate, demonstrate și analizate informații despre faptele „care ar fi în măsură să afecteze încrederea în Procuratură, în general și, în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, în mod special”, precum și nu a fost expusă legătura de cauzalitate dintre acestea și necesitatea/oportunitatea încetării concursului pentru funcția în speță.

Propunerea Ministrului Justiției de a fi încetat acest concurs reprezintă, vădit, o inițiativă lipsită de obiect și sumarizează, de fapt, anumite discuții publice aferente desfășurării procedurii în cauză, ceea ce, prin definiție, contravine regulilor ordinii juridice și admite substituirea legalității prin oportunitate.

Evident, existența anumitor sesizări despre unele iregularități sau fapte creează premisele demarării investigațiilor corespunzătoare, care să se soldeze, eventual, cu soluții procesuale, însă regimul juridic al acestora nu se suprapune în nici un fel cu procedura desfășurării concursului în cauză.

Mai mult de atât, nu a fost descris și nici nu a fost demonstrat cum existența acestor sesizări sau, după caz, investigarea sesizărilor afectează procedura desfășurării concursului pentru funcția de procuror-șef al PCCOCS, care este o procedură distinctă, aliniată prevederilor normative specifice, neputând fi dedusă o tangență între aceste două raporturi juridice.

Respectiv, a rămas ipotetic și complet iluzoriu argumentul că existența în spațiul public a unor informații despre suspiciuni aferente concursului poate determina invalidarea concursului încă de la etapele sale incipiente, nefiind probată o legătură cauzală între acestea și soluția adoptată.

Pe această dimensiune, considerăm incidentă prezentei spețe și constatarea Curții Constituționale care a stabilit că deciziile „trebuie să rezulte din premise, ceea ce implică necesarmente o examinare factologică a materialelor prezentate. Altminteri, concluzia nu va reprezenta altceva decât un non sequitur” (HCC nr.23 din 27.06.2017 pct.75), condiții care, în opinia noastră, nu au fost întrunite la adoptarea Hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-36/2023 din 02.03.2023. Ministrul Justiției, dna V.Mihailov-Moraru, nu a prezentat nici un fel de materiale, nu a consemnat informații concrete și nu a făcut trimitere la date nemijlocite, pertinente speței, care să susțină ipoteza înaintată.

Potrivit regulilor logicii juridice constituirea unei soluții adoptate de o autoritate publică necesită stabilirea legăturii cauzale între argument și obiectul procedurii, nefiind

suficientă existența unor declarații despre anumite fapte virtuale, fără a se concretiza modul în care acestea se raportează la ceea ce trebuie de clarificat.

Certitudinea juridică este elementul fundamental al conduitei unei autorități publice, iar din lucrările și operațiunile administrative ale prezentei spețe nu pot fi deduse materialele prezentate membrilor Consiliului Superior al Procurorilor, care să valideze soluția juridică pentru care s-a optat.

În aceste circumstanțe nu s-a îndeplinit condiția existenței *de facto* a motivelor, care să susțină hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor, precum și nu s-a întrunit un temei de drept pentru a valida posibilitatea adoptării acestei soluții, față de care exprimăm prezenta opinie separată. Pe cale de consecință, în lipsa unor temeiuri de fapt și de drept, constatăm un potențial risc ca aceasta să fie lovită de nulitate.

Pentru legalitatea constituirii actului administrativ este necesar să existe situația ce urmează a fi soluționată, să se identifice corespondentul în lege a acesteia și să se stabilească argumente plauzibile care să fie în legătură cauzală directă cu situația în sine. În prezenta situație, însă, demersul Ministrului Justiției era inadmisibil, deoarece în lege nu este reglementată posibilitatea încetării concursului și nu s-a stabilit o legătură de cauzalitate între motivele expuse și nemijlocit situația supusă examinării.

Este importat să notăm că demararea concursului era un fapt împlinit, care genera efecte juridice, a căror validitate nu a fost afectată și nu s-a demonstrat că dezbaterea publică a subiectului privind acest concurs este în măsură să substituie fondul și procedura acestuia.

Consiliul Superior al Procurorilor a fost informat despre faptul că membrii desemnați în comisia de preselecție au renunțat la calitatea respectivă și, de asemenea, s-a stabilit faptul retragerii din concurs a unui candidat, însă aceste circumstanțe nu au potențialul să genereze *per se* soluția încetării concursului, deoarece situația dată condiționa obligația autorității publice să își îndeplinească atribuțiile funcționale și să întreprindă toate măsurile necesare în vederea completării componenței comisiei respective. Anume această conduită se impunea deoarece în concurs au rămas înscriși cel puțin doi candidați, ceea ce păstra valoarea și semnificația unei proceduri competitive. În condițiile încetării, din oficiu, a procedurii de concurs, cererile acestor persoane au rămas fără un răspuns din partea autorității publice care era obligată să asigure corectitudinea și legalitatea acțiunilor sale.

Per a contrario, în pofida acestor standarde, hotărârea nr.1-36/2023 din 02.03.2023 s-a bazat, în opinia noastră, pe o analiză eminent tehnică a demersului înaintat, fapt care, în primul rând, nu întrunește condițiile necesare pentru a considera că hotărârea este motivată și, în al doilea rând, a golit de conținut exprimarea în practică, pe această speță, a rolului constituțional al Consiliului Superior al Procurorilor.

Nu putem să fim de acord cu raționamentele majorității ce a adoptat hotărârea în cauză care, în prezenta speță, au omis necesitatea de a analiza eficient toate aspectele factologice și juridice relevante și, astfel, au redus substanțial semnificația sarcinii ce revine Consiliului Superior al Procurorilor, ceea ce a determinat ca rolul acestei autorități publice de autoadministrare să fie doar unul strict formal, circumstanțe care pot conduce la afectarea iremediabilă însăși a naturii actului emis.

Insistăm pe această concluzie deoarece inclusiv și mecanismele internaționale de monitorizare sugerează, în recomandările lor, că trebuie de evitat manifestarea unei atitudini strict formale în exercitarea atribuțiilor de către autoritățile publice. Astfel, Comisia de la Veneția a consemnat că respectarea doar a standardelor minime procedurale afectează calitatea actelor adoptate și ar putea vicia esența acestora (CDL-AD(2021)047, 13.12.2021, pct.33).

Invocarea în textul hotărârii adoptate a faptului că se impune încetarea concursului „*în interesul asigurării încrederii societății în Procuratură și în legalitatea procedurii de concurs, precum și ca mijloc de rezolvare a dubiilor, care planează în privința imparțialității și securității juridice a procedurii*” ar putea fi declarativă și ar putea viza multiple omisiuni juridice, deoarece nu se menționează care sunt elementele ce ar pune la îndoială legalitatea procedurii, nu se arată nemijlocit dubiile la care se face referire și din ce cauză ele nu pot fi înlăturate altfel decât prin încetarea concursului.

Reiterăm că logica juridică a desfășurării procedurii impunea constituirea unei alte componente a comisiei de preselecție și, eventual, prelungirea/reluarea termenului de depunere a dosarelor de concurs (pentru a oferi posibilitatea suplimentară ca și alți candidați să se înscrie), mai ales că criteriul competitivității se păstra deoarece în concurs se aflau doi candidați.

De asemenea, nu putem fi de acord cu argumentul din hotărârea nr.1-36/2023 din 02.03.2023 că e posibilă încetarea concursului pentru că ar fi „exercitare a dreptului discreționar”, deoarece o asemenea perspectivă de analiză reprezintă o confuzie juridică evidentă.

Vom nota, astfel, că exercitarea dreptului discreționar al autorității publice nu poate să fie arbitrară, fiind stabilite condiții imperative în acest sens. Astfel, potrivit art.137 alin.(1) din Codul Administrativ – „În exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul”.

Actul de aplicare a legii nu poate să fie în nici un caz o activitate tehnică și formalistă, deoarece o asemenea abordare nu ar fi compatibilă cu esența și spiritul preeminenței dreptului și ar lipsi de conținut juridic obligația autorităților publice abilitate de a asigura caracterul real și practic al normelor legislative.

În sialul acestor raționamente se impune a reitera că aplicarea legii trebuie plasată în contextul individual și pentru circumstanțele concrete ale fiecărui caz ce urmează a fi soluționat trebuie să se asigure corespunderea exactă cu voința stabilită de legiuitor.

Legiuitorul a stabilit condiții exprese pentru realizarea anumitei conduite instituționale de către Consiliul Superior al Procurorilor atunci când sunt întrunite anumite condiții de fapt și de drept. În prezenta speță – dacă funcția de procuror-șef este vacantă se impune anunțarea concursului, iar odată cu demararea acestei proceduri intervin obligații de acțiune în sensul concretizării competențelor atribuite de lege, care nicidecum deja nu reprezintă o discreție, dar se aliniază cerințelor și regulilor incidente prin efectul juridic al desfășurării procedurii de concurs.

Parcursul logico-juridic al unei proceduri instituționale este reglementat de lege și nu poate fi expresia unei viziuni subiective de oportunitate asupra situației, deoarece

reprezintă o componentă a puterii publice, care se supune unor limite rigide de aplicare a actelor normative, care în prezentul caz nu au fost respectate.

La adoptarea prezentei hotărâri, s-a invocat puterea juridică a discreției, menționând că „decizia nemijlocită de inițiere a procedurii din oficiu rămâne la discreția autorității publice, aspect care urmează a fi reținut și în speța examinată, inițierea concursului ținând de discreția autorității - Consiliul Superior al Procurorilor”, însă abordarea de referință nu subzistă condițiilor nemijlocite ale situației de referință.

Pe lângă faptul că această argumentare se referă la o altă etapă a procedurii și anume la inițierea concursului pentru funcția de procuror-șef al PCCOCS (hotărâre a cărei putere de lucru decis nu generează nici o problemă), mai menționăm că acest raționament conține o descriere unilaterală, deoarece demararea procedurilor pentru a fi ocupate funcțiile vacante este o atribuție a Consiliului Superior al Procurorilor, care trebuie realizată obligatoriu atunci când sunt întrunite condițiile stabilite de lege, dar nu poate rezulta doar din voința autorității publice.

Așadar, nici inițierea concursului pentru funcția de procuror-șef al PCCOCS nu poate fi apreciat ca fiind rezultatul discreției Consiliului Superior al Procurorilor, deoarece reprezintă competență instituțională directă atunci când se întrunesc condițiile de referință, care urmează a fi îndeplinită obligatoriu, în acord cu principiile actului de aplicare a legii și în lumina rolului constituțional de asigurare a numirii procurorilor, care nu lasă loc de vreun echivoc.

Este important de subliniat că art.125¹ din Constituție și art.24 alin.(1) din Legea cu privire la Procuratură nu evocă o discreție și nu oferă posibilitatea Consiliului Superior al Procurorilor să inițieze sau să nu inițieze anumite proceduri de concurs pentru ocuparea funcțiilor vacante. Ba dimpotrivă, din aceste norme rezultă că legiuitorul a stabilit obligații ferme și imperative, care nu lasă loc de interpretări extinctive.

O asemenea abordare a legiuitorului are un sens exigent prin definiție și impune o anumită conduită decizională subiectului abilitat cu competența respectivă. Din acest motiv marja de discreție aferentă este foarte mică și rigidă, nefiind în măsură să genereze, la rândul său, o discreție simetrică, aptă să fundamenteze încetarea procedurilor de concurs pe criterii de oportunitate.

Mai mult de atât, se impune a menționa și faptul că motivarea legată de existența discreției Consiliului Superior al Procurorilor la inițierea acestui concurs nu este incidentă situației, deoarece partea respectivă deja a fost epuizată și generează efecte juridice directe, nefiind admisibilă reluarea în discuție a acesteia în speța actuală, când se decid circumstanțe cu totul diferite.

În baza acestor efecte juridice autoritatea publică vizată are obligații concrete de a întreprinde măsuri spre a realiza atribuțiile sale și spre a asigura un rezultat, dar nicidecum spre a renunța/a întrerupe procedura pe bază de circumstanțe nedemonstrate și lipsite de un suport factologic.

Pe cale de consecință, atât timp cât nici inițierea procedurilor de concurs nu reprezintă în totalitate o discreție, este eronat să se aplice legea în sensul că atribuția respectivă îi permite, simetric, Consiliului Superior al Procurorilor și discreția de a înceta procedura.

Desfășurarea procedurii de concurs pentru ocuparea posturilor vacante de procuror este un element ce se circumscrie respectării principiilor dreptului public, aplicarea cărora este exhaustivă și nu poate fi dedusă sau prezumată. În consecință, dacă nu a fost reglementată posibilitatea încetării/întreruperii concursului (mai ales că în speță existau doi candidați), aceasta nu poate fi dedusă pe principii de oportunitate.

Pentru prezenta situație suntem în prezența unor raporturi juridice de drept public, în limitele căruia acționează principiul care dictează că autorității îi este interzis tot ceea ce nu îi este permis de lege. Pe cale de consecință, orice derogări trebuie să fie reglementate în lege, iar autoritățile trebuie să se conformeze strict și exclusiv literei și spiritului legii, în codiții de transparență și aliniere fermă la preeminența dreptului.

Importanța principiului statului de drept pentru o societate democratică este o aserțiune consacrată în jurisprudența Curții Constituționale, subliniindu-se că autoritățile statale sunt obligate să respecte dispozițiile legale. Esența postulatului presupune, așadar, respectarea legilor, această exigență fiind impusă nu doar indivizilor sau persoanelor juridice private, ci și autorităților și instituțiilor publice. În măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, este important ca aceștia să acționeze în limita atribuțiilor care le-au fost acordate¹.

De asemenea, s-a menționat în jurisprudența constituțională că o trăsătură esențială a statului de drept este **subordonarea rigidă a tuturor, inclusiv a instituțiilor statale**, normelor clare, previzibile și prestabilite ale dreptului², circumstanțe care obligă CSP să procedeze exclusiv în limitele stabilite de lege. În prezentul caz, legea nu prevedea soluția de încetare/întrerupere a concursului public de alegere a procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității și Cauze Speciale, mai ales că existau înscriși doi candidați.

Deși membrii comisiei de preselecție au renunțat la calitatea lor atribuită pentru realizarea primei etape a concursului, CSP dispunea de mijloace/instrumente juridice suficiente, reale și eficiente încât să asigure continuitatea procedurilor (e.g. să desemneze o altă componentă a comisiei, să prelungească termenul de înscriere și a altor candidați la concurs), însă în locul acestora s-au utilizat procedee neprevăzute de lege.

Odată demarat un concurs public pentru selectarea candidaților la funcție de procuror-șef, ține de competența CSP să asigure parcursul eficient al procedurilor, pentru a oferi candidaților posibilitatea să își valorifice așteptările legitime de a obține postul vizat și de a-și dezvolta cariera profesională. Respectiv, CSP nu este în drept să își decline responsabilitatea pentru buna desfășurare a concursului și să invoce, în abstract, probleme de ordin instituțional în vederea renunțării la procedurile corespunzătoare, aceasta creând percepția unei descalificări deghizate automate a candidaților înscriși.

Este adevărat că orice concurs (indiferent de numărul candidaților ce au aplicat pentru o anumită funcție) se poate solda cu un rezultat negativ, adică să nu fie selectat/desemnat un învingător, însă autoritatea publică este obligată să procedeze în așa fel, încât toate etapele procedurii să se organizeze în baza legii, să ofere posibilități egale candidaților de a-și exprima competența profesională și să asigure, prin întreaga sa

¹ Hotărârea Curții Constituționale nr.22 din 16.07.2015, pct.50-52

² Hotărârea Curții Constituționale nr.7 din 24.05.2012, pct.31

conduită instituțională, că toate măsurile ce se întreprind sunt îndreptate spre a selecta un titular al postului în cauză.

Renunțarea la procedura în speță este, în opinia noastră, abruptă, nemotivată și lipsită de suport juridic, iar efectul său are un impact dublu: crearea aparenței de arbitrar și perpetuarea situației de interimat la conducerea PCCOCS (care durează excesiv) pe o perioadă nedeterminată. Or, în opinia noastră, această situație nu este compatibilă cu misiunea constituțională a CSP de a asigura numirea procurorilor.

Considerăm că, la adoptarea hotărârii de referință, colegii noștri, majoritatea membrilor Consiliului Superior al Procurorilor, prezenți la ședință, insuficient au analizat conținutul normelor din Legea nr.3/2016 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură care stabilesc condițiile și procedura selectării candidatului pentru funcția de procuror-șef al procuraturii specializate.

Atunci când Consiliul Superior al Procurorilor își exercită competențele stabilite de lege, se impune o analiză prealabilă profundă, care să țină cont de toate aspectele juridice aferente manifestării de voință a legiuitorului.

În opinia noastră, neglijarea sau exprimarea unei atitudini formaliste față de aprecierea veritabilă a tuturor circumstanțelor sunt în măsură să golească de conținut rolul Consiliului Superior al Procurorilor de garant al independenței și imparțialității procurorilor.

Pornind de la aceste raționamente, precum și în lumina prevederilor art.25² din Legea nr.3/2016 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, considerăm că, în speță, se impunea o analiză corespunzătoare, pentru a asigura îndeplinirea de către Consiliul Superior al Procurorilor a obligației „să motiveze hotărârea sa, ținând cont de circumstanțele particulare ale fiecărui caz în parte, fără a se limita la formulări generale și abstracte”(HCC nr.23 din 27.06.2017, pct.76).

Per a contrario, hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-36/2023 din 02.03.2023 s-a bazat, în opinia noastră, pe o analiză sumară, fapt care, în primul rând, nu întrunește condițiile necesare pentru a considera că hotărârea este motivată și, în al doilea rând, nu atinge nivelul adecvat de exprimare în practică, pe această speță, a rolului constituțional al Consiliului Superior al Procurorilor, motiv din care nu putem să o susținem.

Din perspectiva aplicării *in concreto* garanțiilor constituționale, Consiliul Superior al Procurorilor urma să procedeze la testul de analiză a condițiilor juridice pentru a nu afecta caracterul legal al procedurii aflate pe rolul său.

Mai mult de atât, prin adoptarea prezentei hotărâri, CSP a admis o practică neunitară și a hotărât total diferit asupra aceluiași subiect, care anterior a mai fost examinat și a fost soluționat în mod definitiv, existând, deja, pe caz o decizie care este în vigoare și produce efecte juridice.

Menționăm că la data de 31.01.2023, CSP a adoptat hotărârea nr.1-20/2023, prin care a respins demersul Ministrului Justiției, Sergiu Litvinenco, de încetare a procedurii administrative vizând demararea concursului pentru funcția de procuror-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.

Pentru a se pronunța astfel, CSP a reținut că notăm că „demararea concursului pentru selectarea candidatului la funcția de procuror-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale și selectarea membrilor în Comisia de preselecție au fost realizate în ordine succesivă, iar hotărârile adoptate pentru fiecare dintre aceste etape nu au fost contestate și sunt protejate de principiul autorității lucrului decis. În consecință, aceste hotărâri ale Consiliului Superior al Procurorilor (nr.-1-248/2022 din 10.11.2022 și nr.1-10/2023 din 16.01.2023) generează efecte juridice, care se constituie ca temei și cadru normativ corespunzător pentru continuitatea concursului nominalizat”.

În același context, în hotărârea respectivă a CSP, care viza același concurs și se referea la aceeași situație, s/a menționat că „sunt întrunite toate elementele constituante ce fundamentează desfășurarea legitimă a concursului menționat, nefiind periclitată nicidecum natura juridică a procedurilor realizate.

Din perspectiva argumentelor expuse, rezultă în mod clar așteptarea legitimă a candidaților referitor la continuarea procedurii de concurs, care nu poate fi înlăturată prin procedee juridice improprii.

Retragerea unui candidat din concurs și renunțarea membrilor Comisiei de preselecție la calitatea ce le-a fost delegată în temeiul normelor de lege, nu sunt fapte în măsură să conducă la concluzia că procedura a eșuat sau că urmează a fi calificată ca încheiată prin nerealizare.

Validitatea concursului rezultă clar din faptul că au rămas înscriși doi candidați, ceea ce întrunește condiția competitivității și menține, la această etapă, relevanța și admisibilitatea procedurii aflate în desfășurare.

Renunțarea la calitatea de membru al Comisiei de preselecție (chiar și a tuturor celor desemnați în componența acesteia), a priori nu reprezintă un motiv suficient de încetare a concursului, dar condiționează necesitatea și, concomitent, obligația Consiliului Superior al Procurorilor să întreprindă măsurile de rigoare în vederea asigurării desemnării unor noi membri pentru exercitarea competențelor de referință.

Mai mult de atât, Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură nu conține temeuri în care concursul în speță încetează, iar argumentul adus, precum că este „oportună” încetarea procedurii, nu a ținut cont de faptul că prevederile normative speciale nu stabilesc asemenea procedeu juridic.

Consiliul Superior al Procurorilor este ținut să acționeze exclusiv în interiorul condițiilor stabilite de lege, care, în acest sens, nu prevede posibilitatea încetării concursului, mai ales că există 2 (doi) candidați înscriși, drepturile cărora urmează a fi respectate.

Este inadmisibil ca un argument bazat pe „oportunitate” să contrabalanseze condițiile stabilite de lege, mai ales că activitatea Consiliului Superior al Procurorilor ca autoritate publică se circumscrie reglementărilor dreptului public, rigiditatea căruia este o axiomă fundamentală, ce prescrie că e posibil să se acționeze strict cum prevede legea și să se adopte doar soluțiile care au fost reglementate de legiuitor. În caz contrar este afectată valența principiului „ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus”, care

reprezintă unul dintre pilonii dreptului public, fiind, concomitent, garanția fermă a persoanelor împotriva arbitrariului autorităților publice.

Trebuie notat că suntem în prezența unui concurs pentru o funcție de demnitate publică, care fiind o procedură oficială, susținută de hotărâri ce sunt în vigoare, impune autorităților publice o anumită conduită juridică, care nu poate fi obiect al discuțiilor despre oportunitatea încetării.

În lumina raționamentelor enunțate, vom sublinia că declanșarea concursului este un fapt juridic consumat și, în consecință, parcursul acestuia se decide exclusiv în condițiile stabilite de lege, or, în caz contrar, există riscul încălcării inclusiv a principiului securității juridice a normelor ce reglementează raporturile vizate”.

Reflectând descrierea din prezenta opinie separată, considerăm că argumentele din Hotărârea CSP nr.1-20/2023 adoptată la 31.01.2023 și-au păstrat valabilitatea și forța juridică, iar situația în sine, aferentă concursului, nu s-a schimbat, ceea ce înseamnă că este inadmisibilă adoptarea unei soluții diametral opuse pe caz. Or, în caz contrar, există premise pentru ca un observator terț și rezonabil să considere că prin procedee juridice improprie a fost reformată o hotărâre care soluționase definitiv o situație specifică.

Pornind de la valoarea principiului securității juridice, al cărui efect poate fi incident și cu privire la puterea lucrului decis așa cum este acesta reglementat de Codul administrativ, considerăm că situația urmează a fi analizată inclusiv prin prisma raționamentelor Curții europene a drepturilor omului, conform cărora „[...] articolul 6 § 1 al Convenției, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. **Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice**, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a se vedea *Brumărescu v. Romania*, [GC], nr. 28342/95, § 61, ECHR 1999-VII).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca **nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei**. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar **nu pentru a efectua o nouă examinare**. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar **simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare**. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Ryabykh v. Russia*, nr. 52854/99, § 52, ECHR 2003-IX”).

Pe cale de consecință, existența a două hotărâri ale CSP cu referire la aceeași situație, la distanță de numai o lună de zile una de alta, nu poate avea o argumentare suficientă și corespunzătoare, iar, în opinia noastră, nu existau nici motive și nici circumstanțe noi, care să nu fi fost cunoscute la momentul emiterii hotărârii din 31.01.2023, care să explice schimbarea soluției pe acest caz.

Conducându-ne de raționamentele expuse, am fost în imposibilitate de a susține soluția adoptată prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-36/2023 din 02.03.2023, față de care am formulat prezenta opinie separată.

Inga FURTUNĂ */semnat/*

Eduard VARZAR */semnat/*

Angela MOTUZOC */semnat/*